

II

Keskustaajama-alue

Arkeologinen inventointi 5.–7. ja 13. elokuuta 2013

AKDG3265:2

KULTTUURINTUTKIJAIN OSUUSKUNTA AURA

FM Ville Hakamäki

2013

Tiivistelmä

lin keskustaajama-alueella suoritettiin kaavamuutokseen liittyvä, neljä päivää kestänyt arkeologinen inventointi elokuussa 2013. Inventoitavasta, noin 26 m² laajuisesta alueesta suuri osa oli jo entuudestaan rakennettu tai muutoin muokattu, joten inventointi keskitettiin arkeologisesti potentiaalisimpiin kohtiin. Inventoitavia alueita paikannettiin esityövaiheessa mm. paikkatietojärjestelmää hyödyntäen.

Inventoinnin aikana paikannettiin kaikkiaan kahdeksan uutta muinaisjäännöskohdetta. Löydettyjen kohteiden joukossa on niin historialliselle ajalle kuuluvia tervahautoja kuin mahdollisesti esihistorialliseksi ajoittuvia kivirakenteitakin. Kaikki havaitut kohteet dokumentoitiin tallettamalla niiden sijainti, laajuus ja sisäiset ilmiöt. Vanhastaan tunnetuista kohteista kaikki neljä tarkastettiin.

Uudet kohteet määriteltiin pääosin Museoviraston suojeluluokituksen luokkaan 2 pois lukien Illinsaari 2 myöhäisrautakautinen hautapaikka, joka täyttäneen suojeluluokituksen 1 vaatimat kriteerit. Yleisellä tasolla Illinsaaren verrattain hyvin säilynyttä historiallista kokonaisuutta suositellaan rakennushankkeilta rauhoitettavaksi.

SISÄLLYSLUETTELO

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT	2
1. JOHDANTO	3
2. INVENTOINTIALUE	3
3. TUTKIMUSHISTORIA	5
4. LÄHTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT	5
5. INVENTOINNIN KULKU	6
6. LOPUKSI	7
7. LÄHTEET	8
8. KUVALUETTELO	9
9. KOHDEKUVAUKSET	10
9.1. Tarkistetut kohteet.....	10
9.2. Uudet kohteet	21

ARKISTO JA REKISTERITIEDOT

Kaupunki/Kunta:	li
Tutkimusalue:	Keskustaajama-alue
Tutkimuksen laatu:	Arkeologinen inventointi
Kohteen ajoitus:	Rautakausi–historiallinen
Tutkimuslaitos:	Kulttuuritutkijain osuuskunta Aura
Inventoija:	FM Ville Hakamäki
Kenttätöaika:	5–7. sekä 13.8.2013
Tutkitun alueen laajuus:	n. 26 m ²
Tutkimusten kustantaja:	lin kunta
Budjetti:	n. 5000 €
Löydöt:	-
Digikuvat:	AKDG3259–67
Aiemmat tutkimukset:	inventointi (Sarkkinen 1998).
Raportin sivumäärä:	45
Liitteet:	-
Alkuperäisen raportin säilytyspaikka:	Museoviraston arkeologinen keskusarkisto. Helsinki.

1. JOHDANTO

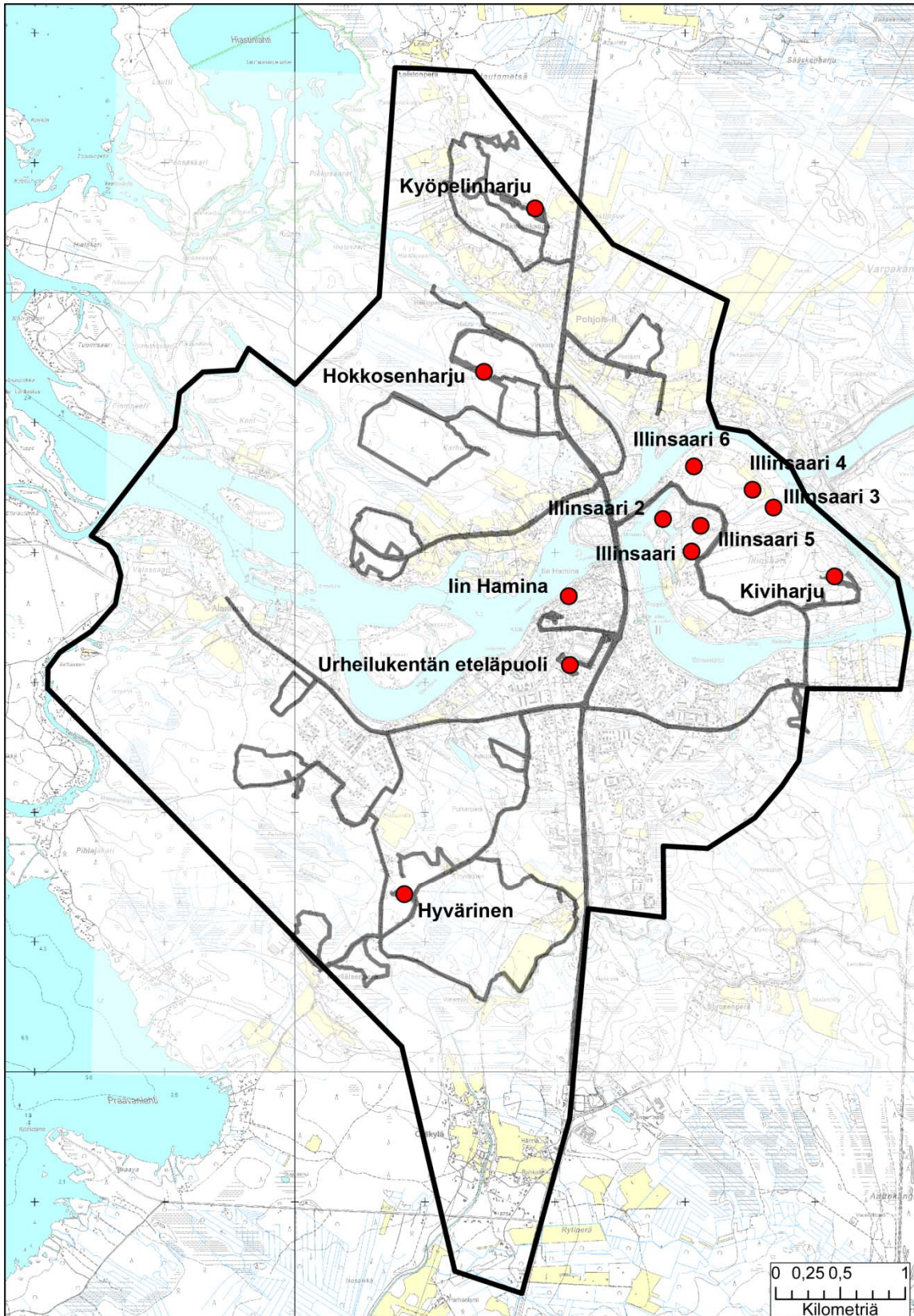
lin taajama-alueella suoritettiin arkeologista inventointia 5.–7. ja 13. elokuuta välisenä aikana. Inventointi liittyi alueella tehtäviin kaavamuutoksiin, joiden johdosta sekä vanhojen muinaisjäännösten tarkistaminen että entuudestaan tuntemattomien paikantaminen ja näiden suojeluarvon määrittäminen katsottiin tarpeelliseksi. Inventoitavan alueen laajuus oli noin 26 km². Kenttätyövaiheen kuluessa inventointialueelta paikannettiin 8 uutta arkeologista kohdetta. Myös kaikki entuudestaan tunnetut muinaisjäännöskohteet tarkastettiin. Esinelöytöjä inventoinnin aikana ei havaittu.

Inventoinnin esi- ja kenttätöiden suorittamisesta vastasivat arkeologit FM Ville Hakamäki ja FT Samuel Vaneeckhout. Kenttätyövaiheessa inventointialueelle kuljettiin henkilöautolla Oulusta käsin. Raportointi ja jälkityöt suoritettiin Oulussa 8.–9. ja 15.–19. elokuuta. Raportoinnista vastasi Ville Hakamäki. Inventoinnin tilasi lin Kunta jonka kanssa budjetiksi sovittiin 5000 euroa.

Oulussa, 19. elokuuta 2013
FM Ville Hakamäki

2. INVENTOINTIALUE

lin taajama-alueen inventointialue voidaan jakaa karkeasti kolmeen lijoen toisistaan erottamaan alueeseen. Nämä ovat joen pohjoispuolella oleva Pohjois-lin alue ympäristöineen, lijoen suistoalueella olevaan Illinsaareen sekä joen eteläpuolella olevaan lin keskustaan ympäristöineen. Kyseinen alue on kooltaan noin 26 km². Pohjoisessa inventointialue rajautuu Leistonperän ja Hautametsän korkeudella, etelässä Veistämöntien paikkeille. Idässä alue puolestaan rajautuu Illinsaaren itäkärkeen ja lännessä Konin ja Valassaarten paikkeille. Inventointialueen tarkka rajaus ja tunnetut sekä uudet muinaisjäännökset ovat nähtävissä seuraavan sivun kartassa.

lin keskustaajama-alueen inventointialue muinaisjäänöksineen. GPS-paikantimen matkaloki on merkitty harmaalla. Laitteisto-ongelmista johtuen ensimmäisen päivän (5. elokuuta) osalta tietoja ei ole saatavilla. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

Tutkimusaluetta hallitsevia piirteitä ovat paitsi Iijoki, myös sen saaret. Inventoinnin yhteydessä saarista ainoastaan Illinsaari inventoitiin, sillä alue oli saavutettavissa autolla. Illinsaaresta on viimevuosina löytynyt runsaasti rautakautisia esineitä, joten saarta oli inventoinnin alussa syytä pitää arkeologisesti erittäin kiinnostavana alueena. Inventoitavan alueen kohdalla merkille pantavaa on myös se, että alue on jo vanhastaan suurelta osin rakennettu ja täten mahdolliset muinaisjäännökset näiltä osin tuhoutuneet. Rakennetut alueet keskittyvät Iin keskustan alueelle, mutta myös Alarannan sekä Pohjois-Iin alueella on nähtävissä runsaasti modernia rakennuskantaa. Rakentamattomia alueita on jäljellä Iin länsipuolisilla kankailla sekä Illinsaarella. Inventoitavalle alueelle leimallista on myös sen läheinen suhde mereen, sillä suurin osa nykyisen Iin alueesta on noussut jääkauden jälkeisen maankohoamisen seurauksen veden pinnan yläpuolelle verrattain äskettäin. Yleisesti ottaen inventoidut alueet sijaitsevat noin kymmenen metrin korkeudella nykyisestä merenpinnasta, mutta muutama hieman korkeampikin kohta on havaittavista. Näistä mainittakoon Illinsaaren Kiviharju, joka kohoaa korkeimmillaan 23 m nykyisen merenpinnan yläpuolelle. Iin seudun rannansiirtymiskronologian perusteella (Okkonen 2005) inventointialueelta on siis mahdollista löytää vanhimmillaan esiroomalaiselle rautakaudelle (500–1 eKr.) ajoittuvia arkeologisia kohteita.

3. TUTKIMUSHISTORIA

Iin kunnan alueella on suoritettu perusinventointi vuonna 1998 (Sarkkinen 1998). Kyseisen inventoinnin merkittävimmät uudet kohteet ovat varhaismetallikautisilla rantakorkeuksilla sijaitsevat kymmenkunta asuin- ja röykkiökohdetta, joista kaksi sijoittuu Iin Taajama-alueen inventointialueelle. Perusinventoinnin lisäksi Iin Asemakylän alueella on suoritettu osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi vuonna 2008 (Viljanmaa 2008). Asemakylän tutkimusalue sijoittuu Iin taajama-alueen itäpuolisille alueille. Arkeologisia kaivaustutkimuksia inventointialueella on suoritettu muutamilla kohteilla. Iin Vanhan Haminan keskiaikaisella markkinapaikalla suoritettiin kaivaus kesällä 2009 jonka tuloksena alueelta löydettiin runsaasti keskiajalle ajoittuvia hautauksia (Kallio-Seppä et al. 2009). Tämän lisäksi kaivauksia on suoritettu Iin Illinsaarella, jossa myöhäisrautakautisen hautapaikan kaivaustutkimukset ovat tätä kirjoitettaessa yhä kesken.

4. LÄHTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT

Inventointia valmisteltaessa arkeologisesti potentiaalisia alueita paikannettiin lähinnä modernia kartta-aineistoa hyödyntäen. Arkeologisesti kiinnostavia kohteita, harjuja, rakkakivikoita ja

vesistöjen ranta-alueita paikannettiin kenttätyövaiheessa suoritettavia käyntejä varten. Peruskartan avulla alueelta paikannettiin neljä uudeksi luokiteltavaa arkeologista kohdetta, jotka ovat nähtävissä peruskartalla, mutta eivät Muinaisjäännösrekisterissä (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx).

Esityövaiheessa saatujen suullisten ja sähköisten tiedonantojen avulla dokumentoitiin kaksi ajoittamatonta kohdetta. Näiden lisäksi paikkatietojärjestelmän (GIS) mahdollistamaa vanhojen rantavaiheiden rekonstruointia hyödynnettiin inventoinnin esityövaiheessa. Paikkatietojärjestelmän avulla pystyttiin rajaamaan pisimpään merenpinnan yläpuolella olleet ja näin myös alueen esihistorian kannalta kiinnostavimmat alueet.

Inventoinnin aikana havaittujen kohteiden sijainti määritettiin sekä Garmin eTrex H että 60Cx GPS-laittein. GPS-laitteiden avulla mitattiin myös yksittäisten, kohteen sisäisten ilmiöiden, esimerkiksi erillisten rakkakuoppien sijainnit sekä kohteen rajautuminen. Mittausaineisto tuotettiin ETRS-TM35FIN-järjestelmässä. Olinpaikan ja rajautumisen lisäksi muinaisjäännösten pituus, leveys, korkeus, ym. mitattiin. Kohteet ja niiden sisäiset ilmiöt valokuvattiin digitaalikameralla. Kohteiden suojeluluokitusta määriteltäessä noudatettiin Museoviraston kolmiosaista muinaisjäännösluokitusta:

1. Valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäännöskohde, jonka säilyvyys on taattava kaikissa olosuhteissa.
2. Muinaisjäännös on suojeltava. Tutkimusten jälkeen se voidaan siirtää joko luokkaan 1 tai 3.
3. Muinaisjäännös on kokonaan tuhoutunut eikä sen suojelulle ole tarvetta.

5. INVENTOINNIN KULKU

lin keskustaajama-alueen arkeologinen inventointia suoritettiin 5.–7. ja 13.–14. elokuuta välisenä aikana. Inventointi pyrittiin aikataulullisista syistä keskittämään arkeologisesti kaikista potentiaalisimmille alueille. Näin ollen esimerkiksi soistuneita, rakennettuja tai muuten muokattuja alueita ei havainnoitu suurissa määrin. Kaikki neljä alueelta vanhastaan tunnettua kohdetta tarkistettiin, joskaan yhtä näistä ei pystytty täysin yksiselitteisesti paikantamaan. Tunnetuiksi kohteiksi luetaan tässä raportissa kaikki ne kohteet, joista löytyy merkintä Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä. Uusia kohteita dokumentoitiin kahdeksan. Uusiksi kohteiksi luetaan kaikki muinaisjäännösrekisteriin kirjaamattomat kohteet.

Kaiken kaikkiaan inventoinnin aikana vierailtiin viidellä ajoittamattomalla kivirakennelmakohteella, kolmella tervahaudalla, kolmella rautakautisella kohteella sekä historiallisen ajan markkinapaikalla. Yksityiskohtainen kuvaus inventoinnin aikana tarkastetuista ja dokumentoiduista kohteista on nähtävissä raportin lopussa esitetyissä kohdekuvauksissa. Luettelo havainnoiduista kohteista on nähtävissä alla.

lijoen suistossa sijaitseva Illinsaari ansainnee erityismaininnan sillä kyseinen alue on viimevuosina osoittautunut arkeologisesti erittäin mielenkiintoiseksi. Saarelta on viimeisen kahden vuoden aikana löydetty rautakaudella ajoittuvia esineitä peräti kolmesta eri kohdasta (Hakamäki et al. 2013). Inventoinnin aikana Illinsaaren alueelta dokumentoitiin kolme tervahautaa sekä yksi ajoittamaton kivirakennelmakohde. Tämän lisäksi kaikkialla saaren alueella on nähtävissä historiallisen ihmistoiminnan, mm. maanviljelyksen merkkejä. Näin ollen on suositeltavaa, että Illinsaaren historiallinen kokonaisuus rauhoitetaan rakentamiselta, varsinkin kun toistaiseksi modernia rakennuskantaa on suurissa määrin vasta aivan saaren eteläreunalla.

TARKASTETUT KOHTEET						
Mjnro.	Kohde	Laji	Ajoitus	Koordinaatit		
				x	y	z
1000019724	Illinsaari	Muinaisjäännösrymät	Moniperiodinen	7246008	425052	10
1000019094	Illinsaari 2	Hautapaikat	Rautakausi	7246256	424833	9
1000011507	Iin Hamina	Työ- ja valmistuspaikat	Historiallinen	7245664	424108	8
139010030	Kyöpelinharju	Kivirakenteet	Rautakasi	7248647	423850	12
UUDET KOHTEET						
Nro.	Kohde	Laji	Ajoitus	Koordinaatit		
				x	y	z
1	Illinsaari 3	Löytöpaikka	Rautakautinen	7246344	425682	10
2	Illinsaari 4	Työ- ja valmistuspaikat	Historiallinen	7246482	425521	9
3	Illinsaari 5	Työ- ja valmistuspaikat	Historiallinen	7246206	425121	8
4	Illinsaari 6	Työ- ja valmistuspaikat	Historiallinen	7246661	425070	9
5	Kiviharju	Kivirakenteet	Ajoittamaton	7245814	426150	23
6	Urheilukentän eteläpuoli	Kivirakenteet	Ajoittamaton	7245134	424118	11
7	Hokkosenharju	Kivirakenteet	Ajoittamaton	7247390	423456	12
8	Hyvärinen	Kivirakenteet	Ajoittamaton	7243362	422845	10

Taulukossa on esitetty inventoinnin aikana havainnoidut kohteet.

6. LOPUKSI

Iin taajama-alueen inventoinnin tuloksena maastosta paikannettiin ja dokumentoitiin kahdeksan entuudestaan tuntematonta kohdetta. Näistä valtaosa keskittyi Illinsaaren alueelle, mutta myös muilta alueilta todettiin muinaisjäännöksiä. Mainittavimpia uusia kohteita lienevät

ajoittamattomat kivirakennelmakohteet, joista kaksi on tulkittavissa rakkakuoppakohteiksi. Myös kaikki entuudestaan tunnetut muinaisjäännökset käytiin tarkastamassa.

7. LÄHTEET

Julkaisemattomat lähteet

Sarkkinen, Mika. 1998. *Ii, inventointi 1998*. Inventointikertomus. Museoviraston arkistossa, Helsinki.

Viljanmaa, Sami. 2008. *Iin Asemankylän osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 20–31.10.2008*. Kulttuurintutkijain osuuskunta Aura. Inventointikertomus museoviraston arkistossa.

Julkaistut lähteet

Hakamäki, Ville, Sarkkinen, Mika. & Kuusela, Jari-Matti. 2013. Myöhäisrautakautisia ”irtolöytöjä” Pohjois-Pohjanmaalta. *Muinaistutkija* 1/2013: 17–25.

Kallio-Seppä Titta, Junno Juho-Antti, Niinimäki Sirpa, Korpi Hanna-Kaisa, Tanska Terhi, Heikkilä Tiina & Kamula Kaija. 2009. Excavations at Ii Hamina discontinued cemetery – Preliminary results and implications. *Fennoscandia Archaeologica* XXVI, s. 172–176.

Okkonen, Jari. 2003. *Jättiläisen hautoja ja hirveitä kiviröykkiöitä: Pohjanmaan muinaisten kivirakennelmien arkeologiaa*. Acta Universitatis Ouluensis Humaniora B 52. University of Oulu: Oulu.

Kallio-Seppä Titta, Junno Juho-Antti, Niinimäki Sirpa, Korpi Hanna-Kaisa, Tanska Terhi, Heikkilä Tiina & Kamula Kaija. 2009. Excavations at Ii Hamina discontinued cemetery – Preliminary results and implications. *Fennoscandia Archaeologica* XXVI, s. 172–176.

8. KUVALUETTELO

Tyyppi	Nro.	Kohde	Aihe	Suunta	Pvm.	Kuvaaja
Digi	AKDG3259:1	Illinsaari 2	Hautapaikka. Alkukesän kaivausten aikana kesken jäänyt kaivausalue näkyy sinisen pressun kohdalla	pohjoiseen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3260:1	Illinsaari	Myöhäisrautakautinen löytöpaikka	koilliseen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3260:2	Illinsaari	Myöhäisrautakautinen löytöpaikka	länteen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3260:3	Illinsaari	Tervahauta.	länteen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3260:4	Illinsaari	Tervahaudan halssi.	kaakkoon	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3261:1	Illinsaari 4	Tervahauta.	kaakkoon	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3261:2	Illinsaari 4	Tervahaudan halssi.	luoteeseen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3262:1	Illinsaari 5	Tervahauta.	itään	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3263:1	Illinsaari 6	Tervahauta	länteen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3264:1	Urheilukentän eteläpuoli	Kivilatomus.	luoteeseen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3264:2	Urheilukentän eteläpuoli	Kivilatomus. Rakenne 2 nähtävissä etualalla.	pohjoiseen	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3264:3	Urheilukentän eteläpuoli	Kivilatomus.	etelään	5.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:1	Kiviharju	Rakenne 1	länteen	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:2	Kiviharju	Rakenne 1, ladottu seinämä	lähikuva	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:3	Kiviharju	Rakenne 2	lounaaseen	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:4	Kiviharju	Rakenne 3	etelään	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:5	Kiviharju	Rakenne 4	kaakkoon	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:6	Kiviharju	Rakenne 5	etelään	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:7	Kiviharju	Rakenne 6	länteen	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:8	Kiviharju	Yleiskuva pururadan pohjoispuolisesta rakkakivikosta	länteen	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3265:9	Kiviharju	Yleiskuva pururadan eteläpuolisesta rakkakivikosta	länteen	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3266:1	Hokkosenharju	Rakkakuoppa 1	pohjoiseen	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3266:2	Hokkosenharju	Rakkakuoppa 2	koilliseen	6.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:1	Hyvärinen	Rakkakuoppa 6	lounaaseen	7.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:2	Hyvärinen	Rakkakuoppa 7	länteen	7.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:3	Hyvärinen	Rakkakuoppa 5	koilliseen	7.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:4	Hyvärinen	Rakkakuoppa 4	luoteeseen	7.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:5	Hyvärinen	Rakkakuoppa 3	kaakkoon	7.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:6	Hyvärinen	Rakkakuoppa 2	pohjoiseen	7.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:7	Hyvärinen	Rakkakuoppa 1	kaakkoon	7.8.2013	V. Hakamäki
Digi	AKDG3267:8	Hyvärinen	Rakkakuopat 8, 9 ja 10	itään	7.8.2013	V. Hakamäki

9. KOHDEKUVAUKSET

9.1. Tarkastetut kohteet

ILLINSAARI

Muinaisjäännösrekisterin numero:	1000019724
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Muinaisjäännösryhmät
Tyypin tarkenne:	Ei määritelty
Ajoitus:	Moniperiodinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2
Kiinteistötiedot:	139-401-9-61
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7246008, y=425052, z=10,00
Aikaisemmat tutkimukset:	Tarkastus (Sarkkinen 2011)
Aikaisemmat löydöt:	KM 38830: 1-2
Inventointiajankohta:	5. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3260:1-4
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee lijoen suualueella olevan Illinsaaren lännenpuoleisella alueella, n. 250 m saarella sijaitsevasta hiihtomajasta etelään. Iin kirkolta kohteelle on linnuntietä matkaa n. 1,2 km. Kohde on hyvin saavutettavissa alueella olevaa ulkoilureittiä pitkin, joskaan aivan perille saakka polku ei johda.

Kohteelta tunnetaan rautakautisen kampariipuksen sekä pronssilevyn kappaleen löytöpaikka sekä tästä n. 50 m koilliseen sijaitseva tervahauta sekä muita rakenteita ja löytöjä. Kampariipus on tyypiltään myöhäisrautakautinen/varhaiskeskiaikainen ja sen löytöpaikka sijaitsee luoteeseen laskevan törmän laella, verrattain tasaisella kohdalla. Paikalla kasvaa nuorehko ja melko sankka sekametsä, joskin löytöpaikan puusto on harvempaa. Tarkastushetkellä paikalla ei ollut havaittavissa maan päälle näkyviä, löytöpaikkaan liitettäviä rakenteita. Puupaaluin merkityt löytöpaikat olivat kuitenkin näkyvissä. Kohteen tarkkaa rajautumista on vaikea määrittää pintatarkastelun perusteella.

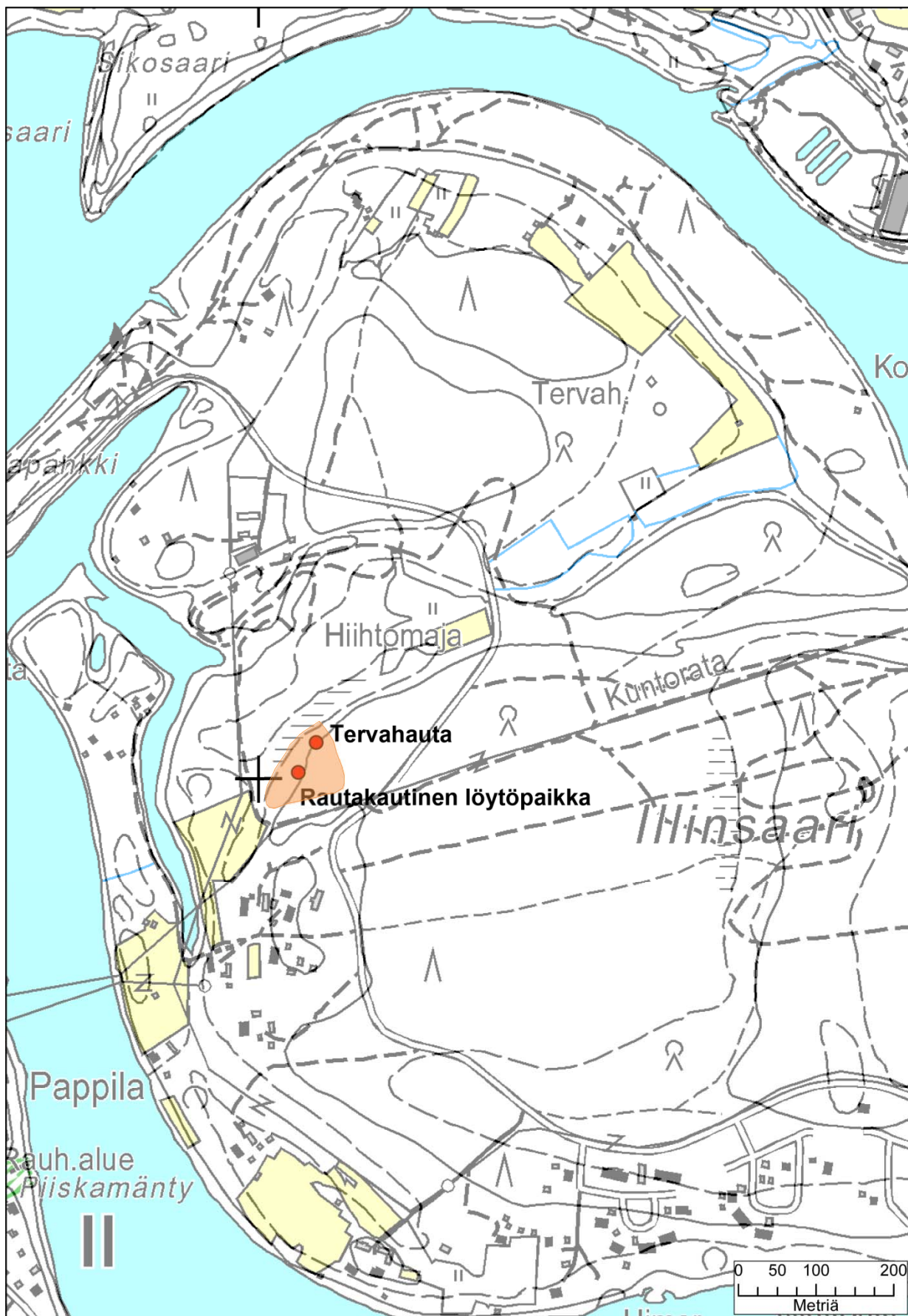
Noin 50 m löytöpaikan koillispuolella sijaitseva tervahauta on halkaisijaltaan noin 9 m ja siinä on selkeästi erottuva, luoteenpuoleiseen alarinteeseen kaivettu halssi. Halssi on kooltaan 3x4 m. Tältä osin alueella kasvaa havupuuvaltaista nuorta sekametsää, mutta aikaisemmin alue on nähtävästi ollut peltona. Noin 30 m löytöpaikasta kaakkoon sijaitsee vanha, kooltaan 5 x 5 m, maaperusteinen rakennusjäännös. Lisäksi löytöpaikan länsipuolella olevan kosteikon toiselta puolen on talletettu 1600–1700-luvuille ajoittuvia löytöjä: nappeja, viitanhakanen, solki ja lyijysinetti (PPM 13105: 1-5). Sarkkisen tarkastuskertomuksessa mainittuja kivistä asuinpaikkoja muistuttavia painanteita ei inventoinnin yhteydessä tavattu havaittu

Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu aluemaisesti näkyvien rakenteiden perusteella
Ehdotus rauhoitusluokasta:	Ei muutosta

Lähteet:

Hakamäki, V., Sarkkinen, M. & Kuusela, J-M 2013. Myöhäisrautakautisia "irtolöytöjä" Pohjois-Suomesta. *Muinaistutkija* 1/2013.

Sarkkinen, M. 2011. Ii, Illinsaari (länsi). Tarkastuskertomus. Pohjois-Pohjanmaan museo, kopio Museoviraston arkistossa.

Illinsaari. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttopohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3260:1. Illinsaari. Myöhäisrautakautinen löytöpaikka koilliseen (V. Hakamäki).

ILLINSAARI 2

Muinaisjäännösrekisterin numero:	1000019094
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Hautapaikat
Tyypin tarkenne:	Ei määritelty
Ajoitus:	Rautakausi
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Kiinteistötiedot:	139-401-28-5
Karttalehti:	253309 li
Koordinaatit:	x=7246256, y=424833, z=9,00
Aikaisemmat tutkimukset:	Tarkastus (Katiskoski 2011), Kaivaus (Kuusela/OY 2013)
Aikaisemmat löydöt:	KM 38884: 1-2
Inventointiajankohta:	5. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3259:1
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Illinsaaren lännenpuoleisella alueella n. 150 m hiihtomajan länsipuolella ja n. 1,2 km lin kirkosta koilliseen. Illinsaaren rautakautisen kampariipuksen löytöpaikka sijaitsee n. 300 m päässä kohteen kaakkoispuolella.

Paikalta on vuonna 2011 löytynyt myöhäiselle rautakaudelle tai varhaiselle keskiajalle ajoittuva pronssinen kupurasolki, sekä ketjunjakaja. Esineet löytyivät jyrkän, lijokeen laskevan rantatörmän laidalla olevalta tasanteelta, vanhan viljelypalstan reunalta. Itse löytöpaikka ja sen välitön ympäristö vaikuttavat kuitenkin jokseenkin koskemattomilta. Paikalla kasvaa sekametsää. Oulun yliopiston arkeologian oppiaine suoritti paikalla kaivauksen kesällä 2013 ja tuolloin alueelta todettiin rautakautinen hautapaikka, joka sisälsi merkkejä sekä poltto- että ruumishautauksista. Tätä kirjoitettaessa kaivaukset ovat yhä kesken. Kohteen laajuutta on toistaiseksi vaikea määrittää, mutta muinaisjäännöksen voidaan olettaa kattavan koko peltoviljelyltä säästyneen tasanteen ja olevan näin varsin laaja myöhäisrautakauden kohde. Kohteen merkitystä korostaa viime vuosina alueelta löydettyt kaksi muuta myöhäisrautakautista esinesikermää (Illinsaari, Illinsaari 3).

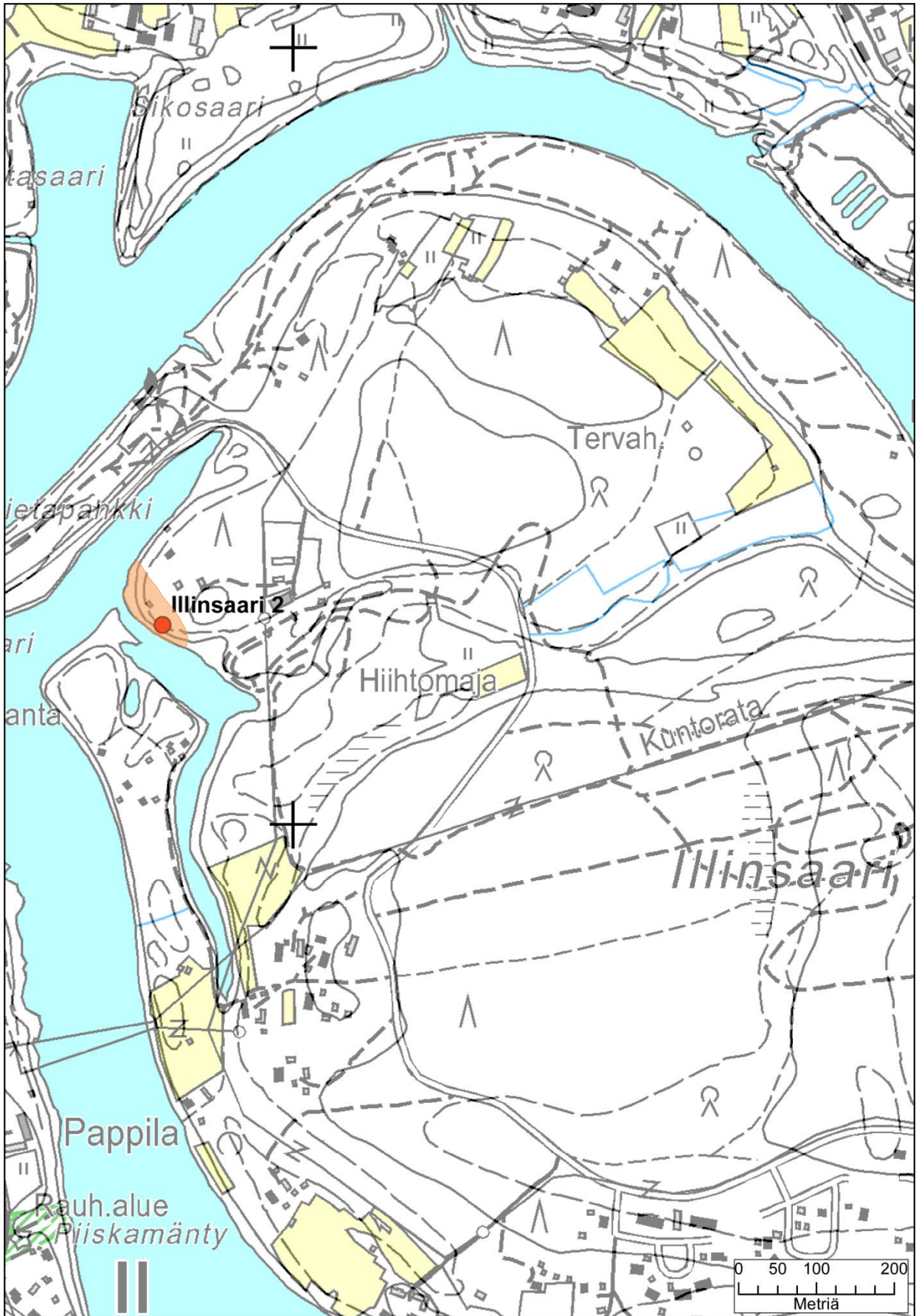
Kyseessä on Pohjois-Suomen kontekstissa poikkeuksellinen ja hyvin säilynyt kiinteä rautakauden kohde, joka täyttäneen valtakunnallisestikin merkittävän muinaisjäännöksen vaatimat kriteerit.

Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu aluemaisesti (kartta)
Ehdotus rauhoitusluokasta:	1

Lähteet:

Hakamäki, Ville, Sarkkinen, Mika & Kuusela, Jari-Matti. 2013. Myöhäisrautakautisia "irtolöytöjä" Pohjois-Suomesta. *Muinaistutkija* 1/2013.

Sarkkinen, Mika. 2011. li, Illinsaari (länsi). Tarkastuskertomus. Pohjois-Pohjanmaan museo, kopio Museoviraston arkistossa.

Illinsaari 2. lin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3259:1. Illinsaari 2 kuvattuna luoteeseen. Alkukesän kaivausten aikana kesken jäänyt kaivausalue näkyy sinisen pressun kohdalla (V. Hakamäki).

IIN HAMINA

Muinaisjäännösrekisterin numero:	1000011507
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Työ- ja valmistuspaikat
Tyyppin tarkenne:	Markkinapaikat
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	RKY-alue
Lukumäärä:	1
Kiinteistötiedot:	lin kunta
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7245664, y=424108, z=8
Aikaisemmat tutkimukset:	Kaivaus (Kallio-Seppä 2010)
Aikaisemmat löydöt:	KM 2009038:1–677
Inventointiajankohta:	5. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	-
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Iijoen varrella, Iin kunnan pohjoispuolella kirkon tuntumassa. Alueella on jopa 1800-luvun puoleen väliin saakka ajoittuvaa rakennuskantaa ja mm. Iin kotiseutumuseo ulkoilureitteineen. Kyseessä on RKY-alue (http://www.rky.fi/read/asp/r_default.aspx).

Kyseessä on mahdollisesti jo 1200-luvulta lähtien käytössä ollut merkittävä pohjoissuomalainen markkinapaikka, joka on nähtävissä myös monissa vanhoissa kartoissa. Varmuudella kauppapaikka on ollut käytössä 1500-luvulta saakka. Museovirasto suoritti alueella arkeologisia kaivauksia vuonna 2009 ja tuolloin kohteelta todettiin myös 1400–1500-luvuille ajoittuvia hautauksia. Kaikkiaan yksittäisiä hautauksia dokumentoitiin 70.

Kohteen rajaus:	Ei muutosta
Ehdotus rauhoitusluokasta:	Ei muutosta

Lähteet:

Kallio-Seppä Titta, Junno Juho-Antti, Niinimäki Sirpa, Korpi Hanna-Kaisa, Tanska Terhi, Heikkilä Tiina & Kamula Kaija. 2009. Excavations at Ii Hamina discontinued cemetery – Preliminary results and implications. *Fennoscandia Archaeologica* XXVI, s. 172–176.

Iin Hamina. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

KYÖPELINHARJU

Muinaisjäännösrekisterin numero:	139010030
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Kivirakenteet
Tyyppin tarkenne:	Röykkiöt
Ajoitus:	Rautakausi
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	3
Kiinteistötiedot:	139-403-15-55
Karttalehti:	PK 2534 07 li
Koordinaatit (ETRS TM35FIN):	x= 7248647, y= 423850, z=12
Aikaisemmat tutkimukset:	Tarkastus 1989 (Okkonen 1989), Inventointi (Sarkkinen 1998)
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	13. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	-
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

lin Kyöpelinharjulla, noin 300 m Oulu–Kemi–tiestä länteen olevalla koilliseen laskevalla rinteellä on nähtävissä kolme röykkiötä. Muinaisjäännösrekisterissä röykkiöiden mainitaan olevan kooltaan 3 x 4 m, 3–4 x 5–6 m ja 1,5 x 3 m ja korkeudeltaan 40–70 cm. Tarkastuksen yhteydessä rautakautisten röykkiöiden olinpaikkaa ei kyetty paikantamaan, mutta alueella on havaittavissa runsaahkosti kivikkoisia kohtia, joista osa on sammalen peittämiä ja näin ollen vaikeasti havainnoitavia. Myös harjun länsipuolella oleva rakkakivikko inventoitiin tässä yhteydessä, mutta varmasti todettavia muinaisjäännöksiä ei tältäkin osin löydetty.

Kohteen rajaus:	Ei muutosta
Ehdotus rauhoitusluokasta:	Ei muutosta
Lähteet:	

Sarkkinen, Mika. 1998. *li, inventointi 1998*. Inventointikertomus. Museoviraston arkistossa, Helsinki.

Kyöpelinharju. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

9.2. Uudet kohteet

1. ILLINSAARI 3

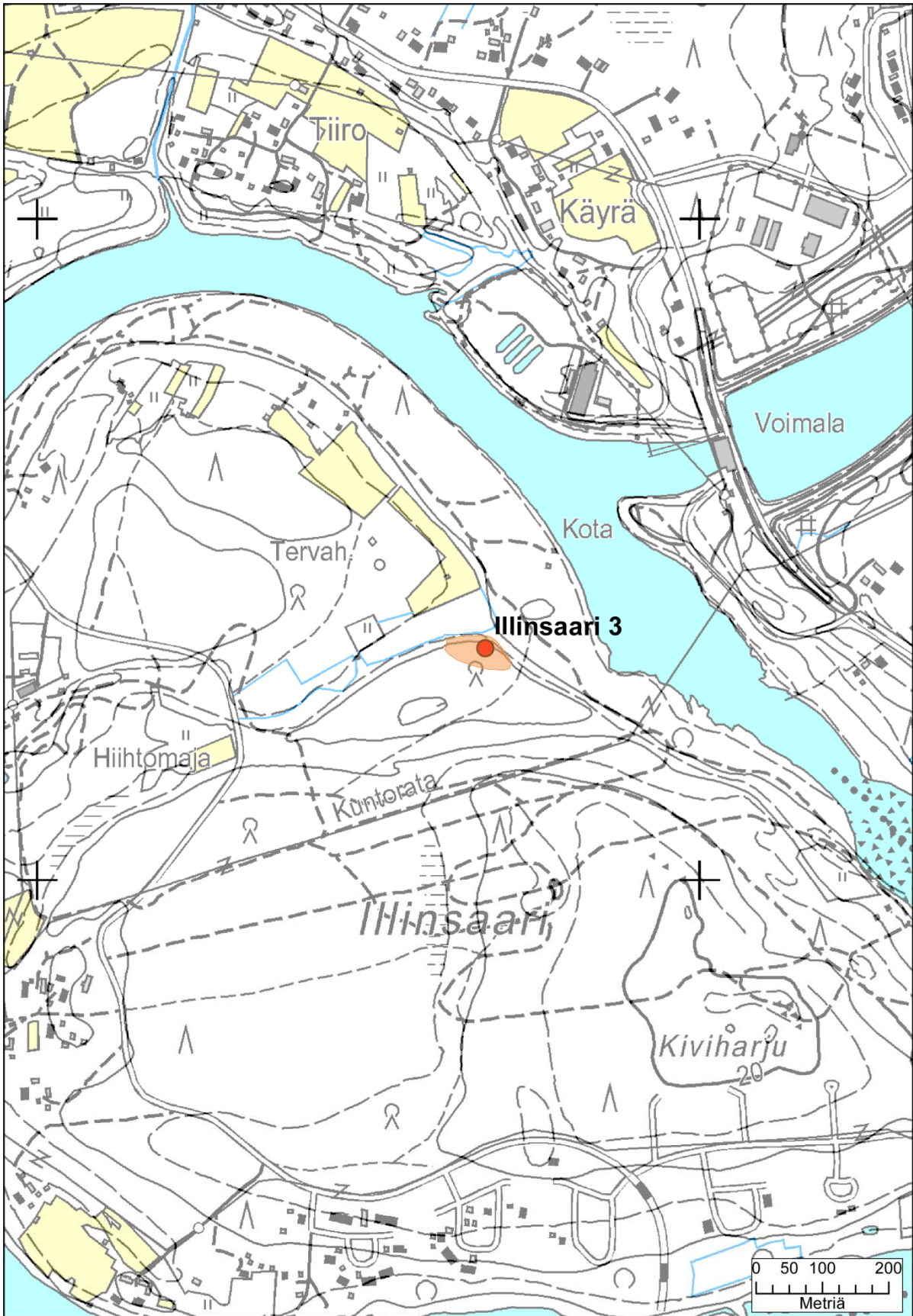
Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Irtolöytö
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Löytöpaikat
Tyyppin tarkenne:	Ei määritelty
Ajoitus:	Rautakausi
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Kiinteistötiedot:	139-401-9-61
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7246344, y=425682, z=10
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	5. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	-
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Illinsaaren itäosassa olevan jyrkästi alaspäin viettävän muinaisen rantatörmän laella olevalla tasanteella. Paikalla kasvaa nuori koivikko. Kohdasta on vuonna 2013 löytynyt myöhäisrautakautista esineistöä, pronssinen riipus, lukko, koristeellinen pronssilevy sekä pronssipellin kappaleita. Esineet löytyivät paikallisen metallinpaljastinharrastajan toimesta. Paikalla ei ollut näkyvissä metallinharrastajan kaivelun jälkiä, joten tarkkaa löytöpaikkaa ei inventoinnin yhteydessä ollut mahdollista paikantaa. Mainittavaa kuitenkin on, että alue muistuttaa topografialtaan ja kasvillisuudeltaan Illinsaaren muita myöhäisrautakautisia kohteita ja siten kyseessä saattaa olla hautapaikka tai jokin muu kiinteä muinaisjäännös.

Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu aluemaisesti (kartta)
Ehdotus suojeluluokasta:	2

Lähteet:	-
-----------------	---

Illinsaari 3. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

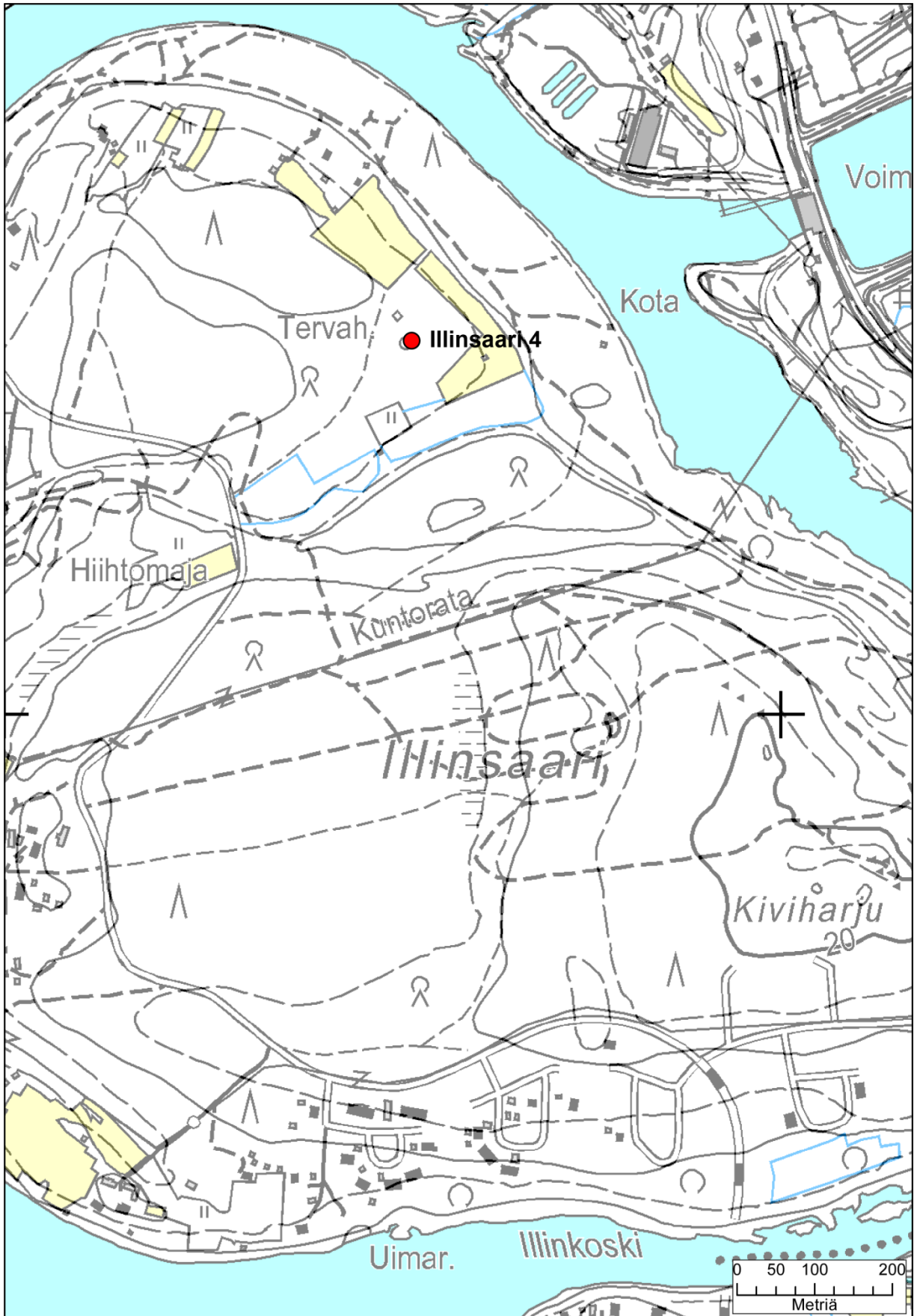
2. ILLINSAARI 4

Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Työ- ja valmistuspaikka
Tyyppin tarkenne:	Tervahauta
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Kiinteistötiedot:	139-401-9-65
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7246482, y=425521, z=9
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	5. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3261:1-2
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Illinsaaren pohjoisosassa n. 2 km lin kirkon koillispuolella olevassa kuusivaltaisessa metsikössä, loivasti ympäristöstä kohoavalla mäellä. Paikalla on yksittäinen tervahauta, jonka halssi on näkyvässä haudan lounaispuolella olevassa rinteessä. Tervahaudan halkaisija on 6 m ja halssiosan 3 m. Tervahaudassa on selvästi erottuvat vallit. Kohde on merkitty peruskartalle.

Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu pistemäisesti
Ehdotus rauhoitusluokasta:	2
Lähteet:	-

Illinsaari 4. lin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3261:1. Illinsaari 4. Tervahauta kuvattuna kaakkoon (V. Hakamäki).

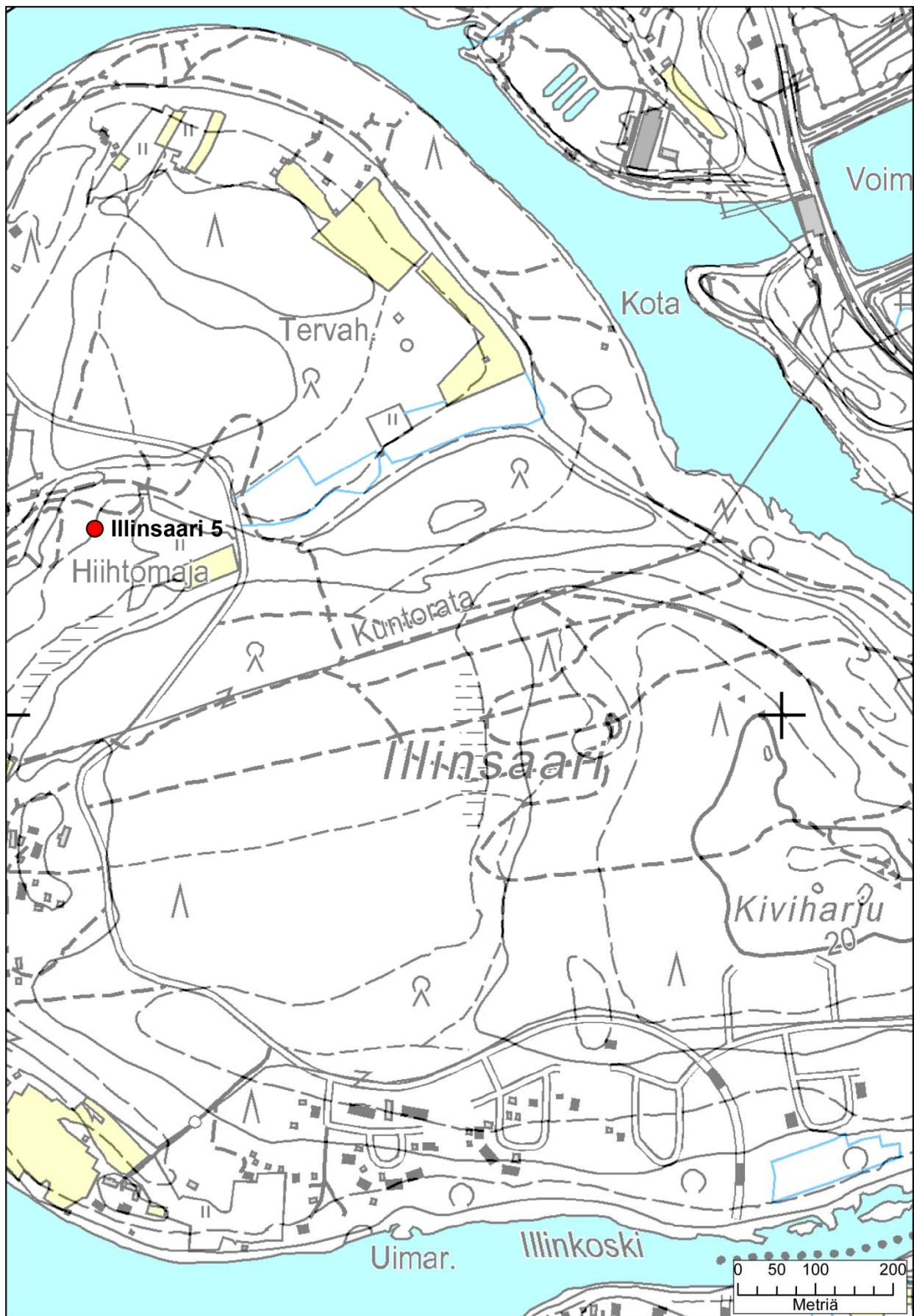
3. ILLINSAARI 5

Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Työ- ja valmistuspaikka
Tyyppin tarkenne:	Tervahauta
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Kiinteistötiedot:	139-401-28-33
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7246206, y=425121, z=8
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	5. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3262:1
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Illinsaaren länsiosassa noin 130 m hiihtomajan kaakkoispuolella ja 1,3, km päässä lin kirkosta. Paikalla kasvaa sekametsää. Kyseessä on yksittäinen tervahauta, joka erottuu ympäristöstään loivana ja pyöreänä painanteena. Tervahauta on halkaisijaltaan 7 m eikä siinä ole nähtävissä halssia. Kohde on merkitty peruskarttaan.

Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu pistemäisesti
Ehdotus rauhoitusluokasta:	2
Lähteet:	-

Illinsaari 5. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3262:1. Illinsaari 5. Tervahauta itään (V. Hakamäki).

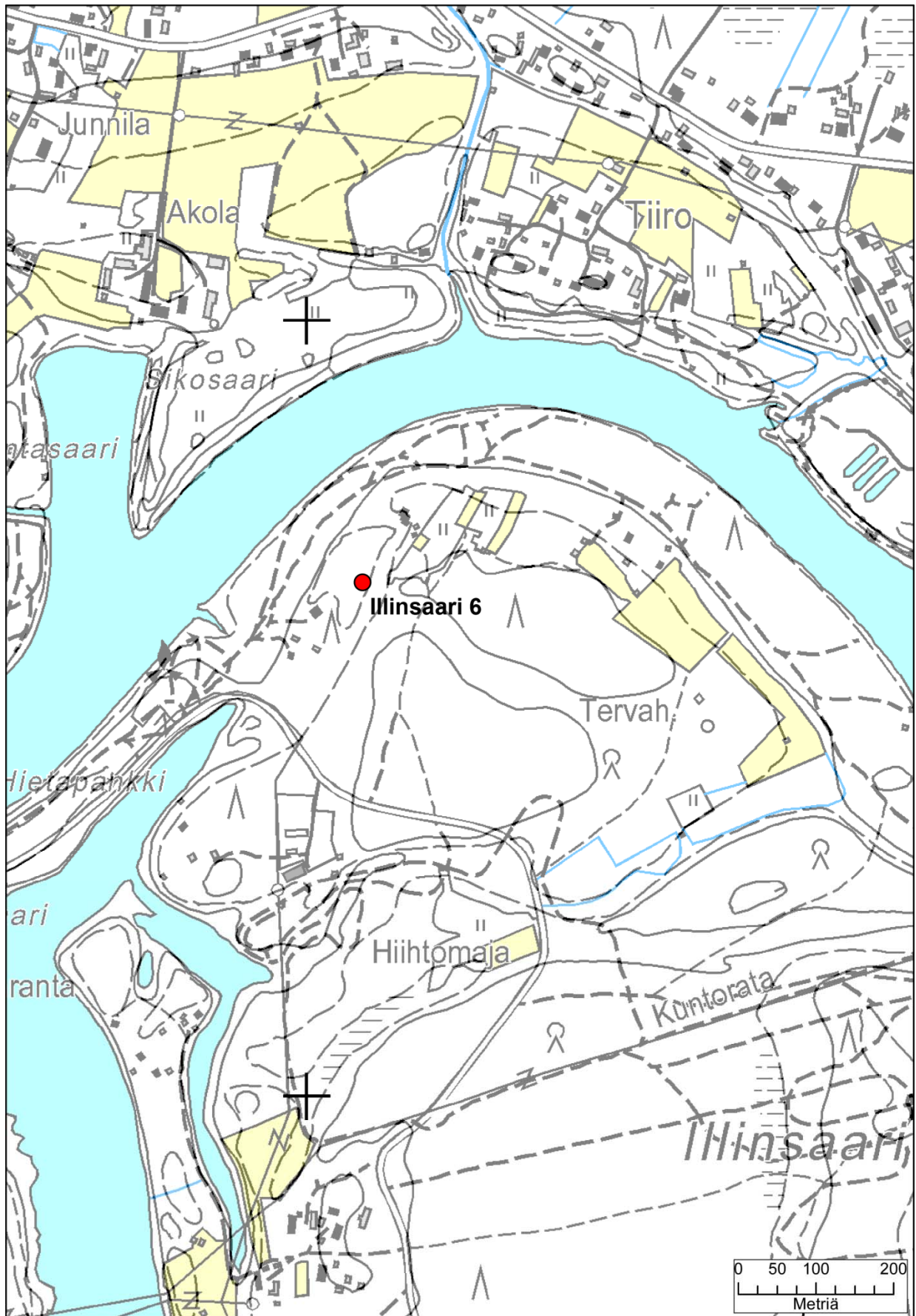
4. ILLINSAARI 6

Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Työ- ja valmistuspaikka
Tyyppin tarkenne:	Ei määritelty
Ajoitus:	Historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Kiinteistötiedot:	139-401-28-23
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7246661, y=425070, z=9
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	5. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3263:1
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Illinsaaren pohjoisosassa olevalla lehtipuuvaltaisella harjulla. Muilta osin kohteen ympäristössä kasvaa mäntyvaltaista havumetsää. Paikalla on yksittäinen tervahauta, joka on selvästi nähtävissä ruohikkoisen mäen itärinteellä. Tervahaudan halkaisija on 5 m ja syvyys syvimmän kohdan osalta n. 1,2 m. Halssiosaa ei kyseisen tervahaudan kohdalla ole nähtävissä. Inventointihetkellä tervahaudan pohjalla ja sen välittömässä läheisyydessä oli nähtävissä neljä muurahaispesää. Kohde on merkitty peruskartalle.

Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu pistemäisesti
Ehdotus rauhoitusluokasta:	2
Lähteet:	-

Illinsaari 6. lin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttopohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3263:1. Illinsaari 6. Tervahauta kuvattuna länteen (V. Hakamäki).

5. KIVIHARJU

Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	Röykkiöt
Ajoitus:	Ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	6
Kiinteistötiedot:	139-401-27-37 139-401-27-43 PK 2533 09 li
Karttalehti:	
Koordinaatit:	x=7245814, y=426150, z=23
<i>Rakenne 1</i>	x=7245814, y=426150
<i>Rakenne 2</i>	x=7245815, y=426149
<i>Rakenne 3</i>	x=7245806, y=426150
<i>Rakenne 4</i>	x=7245810, y=426154
<i>Rakenne 5</i>	x=7245798, y=426135
<i>Rakenne 6</i>	X=7245801, y=426125
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	6. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3265:1-9
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Illinsaaren itäosassa, noin 600 m saaren itäkärjestä sisämaahan olevalla kivikkoisella harjulla. Iin kirkolta kohteelle on linnuntietä matkaa noin 1,2 km. Kyseessä on Illinsaaren korkein kohta. Kohteen välittömässä läheisyydessä on vanha soranottokuoppa. Alueen puusto on mäntyvaltaista kivikkoista kangasmetsää.

Harjun lakialueen rakkakivikossa on erotettavissa kuusi kivirakennetta. Rakenteita on nähtävissä sekä harjun lävistämän pururadan pohjois- että eteläpuolella. Rakenteiden ajoitusta ei voida varmuudella todeta, joskin rantakorkeutensa puolesta kyseessä saattaa olla hyvinkin iäkäs kohde. Rakenne 1 on mainituista selväpiirteisoin. Kyseessä on pururadan pohjoispuolisessa rakkakivikossa, loivasti alaspäin viettävässä rinteessä oleva soikea tai suorakaiteen muotoinen rakenne. Kooltaan rakenne on 5 x 3,5 m. Erityisesti rakenteen pohjoisseinämä vaikuttaa ladotulta, sillä pieniä kiviä on asetettu tueksi suurempien alle.

Rakenne 2 sijaitsee aivan rakenteen 1 lounaiskulmassa. Kyseinen rakenne on huomattavasti edellistä pienempi, halkaisijaltaan 1,5 m ja muodoltaan soikea. Rakenteen keskiosassa on nähtävissä soikea ja loivapiirteinen painanne.

Rakenne 3 sijaitsee välittömästi pururadan pohjoispuolella. Kohdassa on nähtävissä puolikaaren muotoinen 3,5 m pitkä kivistä ladottu valli. Vallin päälle oli inventointihetkellä kasattu metsätöistä kertynyttä puujätettä ja oksia, joten muotoa oli hankala arvioida. Kyseessä saattaa olla joko laaja, kuoppamainen rakenne, jonka vallista puolikaarimainen ladottu kohta on jäänteinä, tai sitten

röykkiömäinen rakenne, joka on osittain pururadan valmistuksen yhteydessä tuhoutunut ja nyttemmin puujätteen ja oksien peittämä.

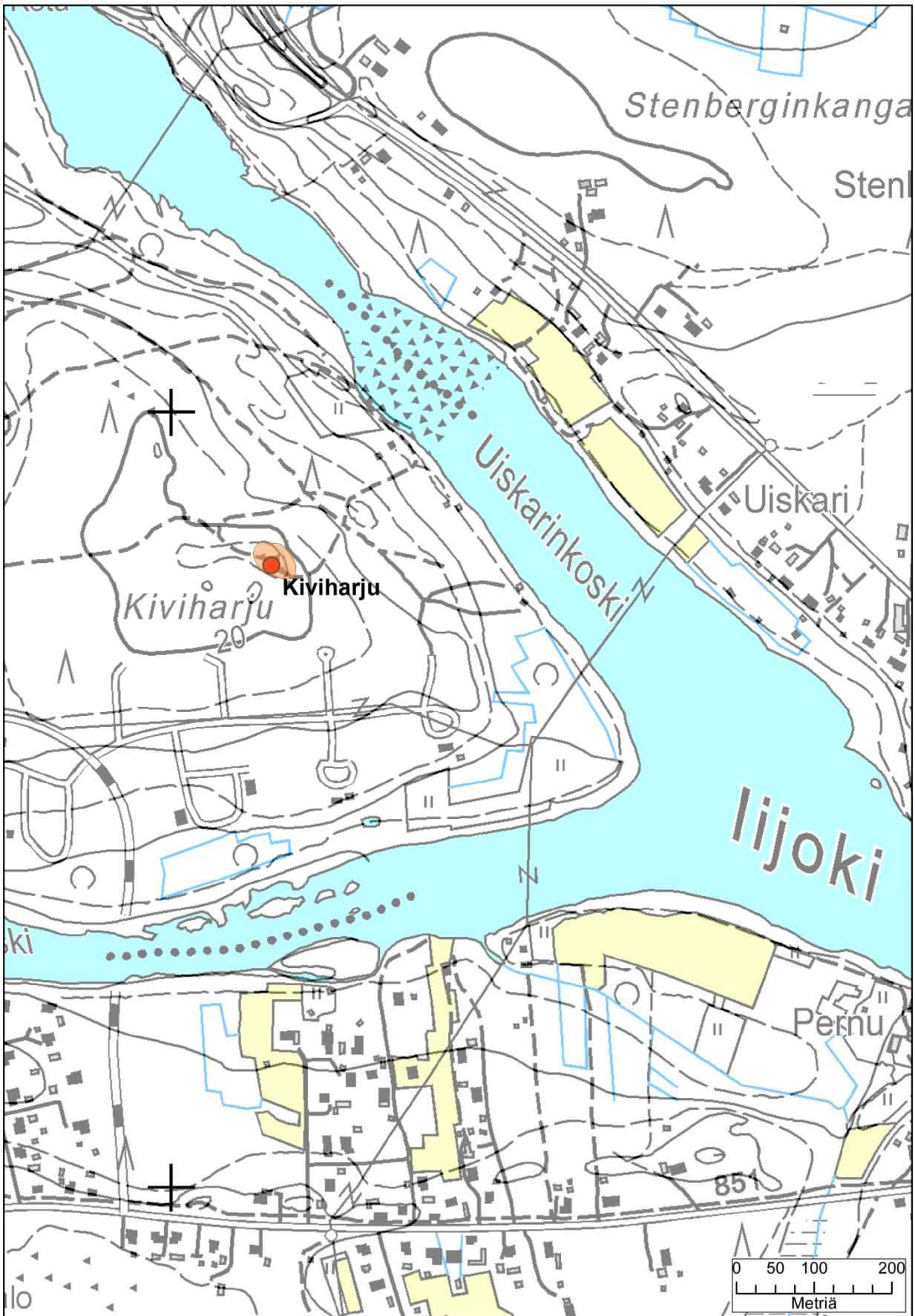
Rakenne 4 sijaitsee rakenteen 1 kaakkoispuolella, noin 3 m päässä. Rakenne erottuu kuoppamaisena ja suurempien kivien reunustamana rakkakivikon keskivaiheilla. Rakenteen etelävallilla kasvaa pahasti kallellaan oleva mänty, joten periaatteessa rakenne saattaa olla luonnollisestikin syntynyt. Rakenteen keskellä olevaa 3x1 m kuoppa vaikuttaa kuitenkin ihmisen muokkaamalta.

Rakenne 5 sijaitsee 4 metrin etäisyydellä pururadan eteläpuolella. Rakenne erottuu ympäröivästä rakasta matalana, halkaisijaltaan 6 m olevana röykkiönä. Rakenne on pääsääntöisesti melko selväpiirteinen, joskin sen pohjoisreuna on levinyt alueelle, eikä selvää muotoa voida havaita. Rakenteen keskellä on halkaisijaltaan 1,5 m oleva matala painanne.

Rakenne 6 sijaitsee pururadan eteläpuolella. Kyseessä on noin 0,5 m korkea, pyöreä ja röykkiömäinen rakenne, jonka keskellä kasvaa mänty. Halkaisijaltaan rakenne on 3 m. Kyseessä saattaa olla luontaisesti syntynyt kivikumpu.

Kohteen rajaus: Kohde rajautuu rakkakivikon alueelle
Ehdotus rauhoitusluokasta: 2

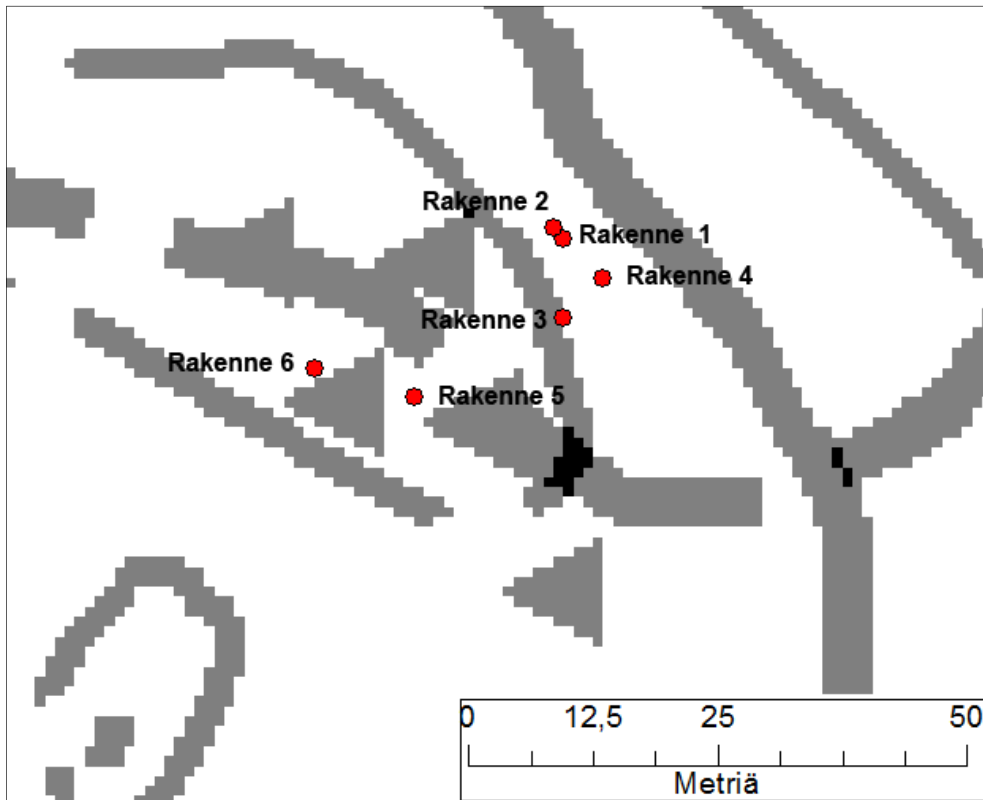
Lähteet: -

Kiviharju. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttopohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3265:5. Kiviharju. Rakenne 4 kuvattuna kaakkoon (V. Hakamäki).

Kiviharjun rakenteiden suuntaa-antava sijoittuminen kartalle. Kartointi suoritettiin GPS-laitteella. Kartapohja © Maanmittauslaitos

6. URHEILUKENTÄN ETELÄPUOLI

Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Kivirakenteet
Tyyppin tarkenne:	Röykkiöt
Ajoitus:	Ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2
Kiinteistötiedot:	139-401-12-40
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7245134, y=424118, z=11
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	6. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3264:1-3
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Iin keskusta-alueella sijaitsevan urheilukentän eteläpuolella, tenniskentän laidalla on nähtävissä keskuskuopallinen kivilatomus ja sen vieressä toinen, huomattavasti epämääräisempi kivirakenne. Paikalla kasvaa mäntyvaltainen ja varsin kivikkoinen kangasmetsä.

Rakenne 1 on halkaisijaltaan 3–4 m ja se on keskellä olevaa kuoppaa reunustavia suurempia kiviä lukuun ottamatta rakennettu jalkapallon kokoisista, pyöreistä kivistä. Rakenteen yli kulkee polku. Rakenne 1 erottuu maastosta loivasti kohoavana. Rakenne 2 on erotettavissa 1,5 m rakenteen 1 eteläpuolella. Kyseessä on hyvin epämääräinen ja heikosti erottuva kivikkoinen kohta, joka saattaa joko liittyä rakenteeseen 1 tai olla luonnollisesti syntynyt. Rakenne 2 on kooltaan 1,5 x 1,5 m. Paikalla ja sen ympäristössä on runsaasti muitakin kivikkoisia kohtia, mutta nämä eivät muodosta rakenteita.

Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu pistemäisesti
Ehdotus rauhoitusluokasta:	2
Lähteet:	-

Urheilukentän eteläpuoli. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3264:1. Urheilukentän eteläpuoli. Rakenne 1 kuvattuna luoteeseen (V. Hakamäki).

7. HOKKOSENHARJU

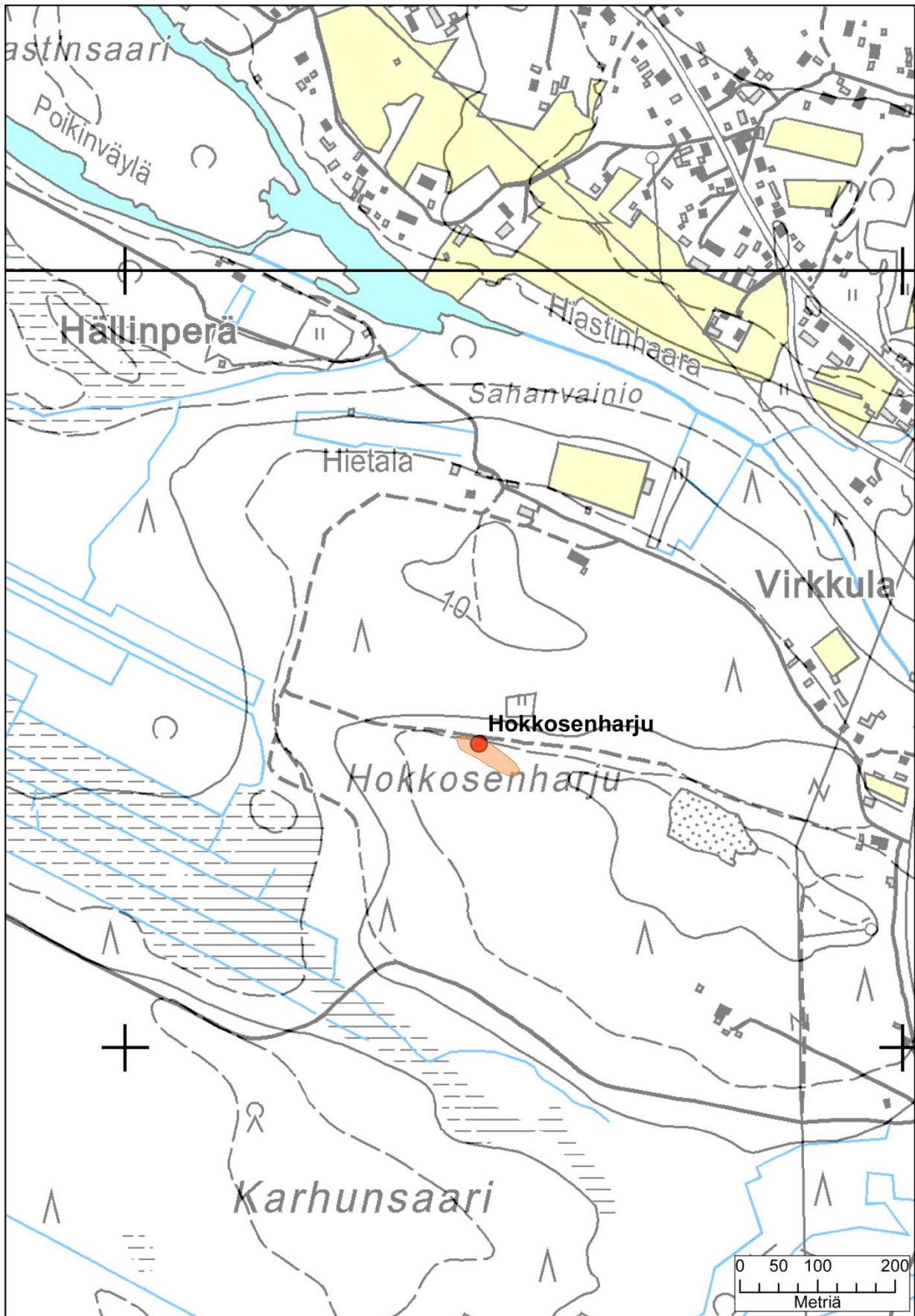
Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	Rakkakuopat
Ajoitus:	Ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	2
Kiinteistötiedot:	139-403-9-324
Karttalehti:	PK 2534 07 li
Koordinaatit:	x=7247390, y=423456, z=12
<i>Rakkakuoppa 1</i>	x=7247390, y=423456
<i>Rakkakuoppa 2</i>	x=7247355, y=423517
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	6. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3266:1-2
Löydöt:	-

Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee Hokkosenharjun länsirinteessä, alueen läpäisevän polun eteläpuolella olevassa rakassa. Rakkakivikon ympäristössä kasvaa havupuuvoittoista sekametsää ja noin 200 m kohteen itäpuolella on nähtävissä vanha hiekanottokuoppa. Kohde sijaitsee lin kirkon pohjoispuolella, noin 2 km päässä.

Paikalla on nähtävissä kaksi rakkakuoppaa. Rakkakuoppa 1 sijaitsee rakan länsipäässä. Kyseessä on kooltaan 2,5 x 3,5 oleva kuoppa, jonka itäpuolinen seinämä on osittain romahtanut. Rakkakuoppa 2 sijaitsee rakan itäpäädyssä, noin 70 m päässä rakkakuopasta 1. Kuoppa on muodoltaan pyöreä ja halkaisijaltaan 2,5 m. Rakkakuopan syvyys on 40 cm.

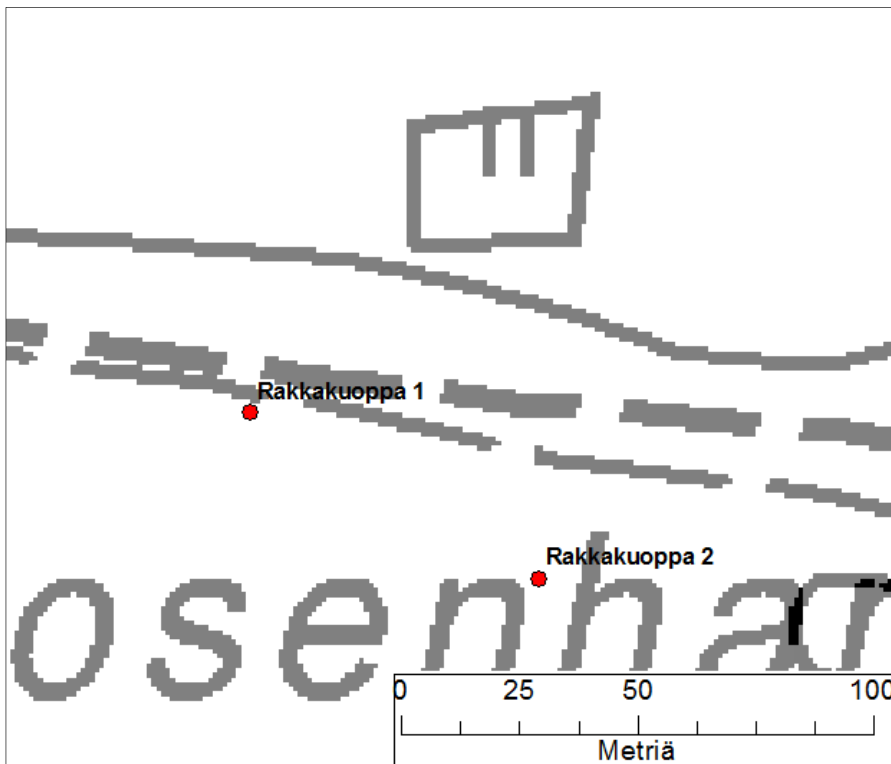
Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu rakkakivikon alueelle
Ehdotus rauhoitusluokasta:	2
Lähteet:	-

Hokkosenharju. Iin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttopohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3266:1. Hokkosenharju. Rakkakuoppa 1 kuvattuna pohjoiseen (V. Hakamäki).

Hokkosenharjun rakkakuoppien suuntaantava sijoittuminen kartalle. Kartoitus suoritettiin GPS-paikantimella. Karttapohja Karttapohja © Maanmittauslaitos

8. HYVÄRINEN

Muinaisjäännösrekisterin numero:	-
Muinaisjäännöksen laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöksen tyyppi:	Kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	Rakkakuopat
Ajoitus:	Ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	10
Lukumäärä:	2
Kiinteistötiedot:	139-401-11-193
Karttalehti:	PK 2533 09 li
Koordinaatit:	x=7243362, y=422845, z=10
<i>Rakkakuoppa 1</i>	x=7243362, y=422845
<i>Rakkakuoppa 2</i>	x=7243365, y=422832
<i>Rakkakuoppa 3</i>	x=7243363, y=422825
<i>Rakkakuoppa 4</i>	x=7243360, y=422828
<i>Rakkakuoppa 5</i>	x=7243365, y=422836
<i>Rakkakuopat 6–7</i>	x=7243368, y=422785
<i>Rakkakuopat 8–10</i>	x=7243376, y=422747
Aikaisemmat tutkimukset:	-
Aikaisemmat löydöt:	-
Inventointiajankohta:	7. elokuuta 2013
Valokuvat (digi):	AKDG3267:1–8
Löydöt:	-

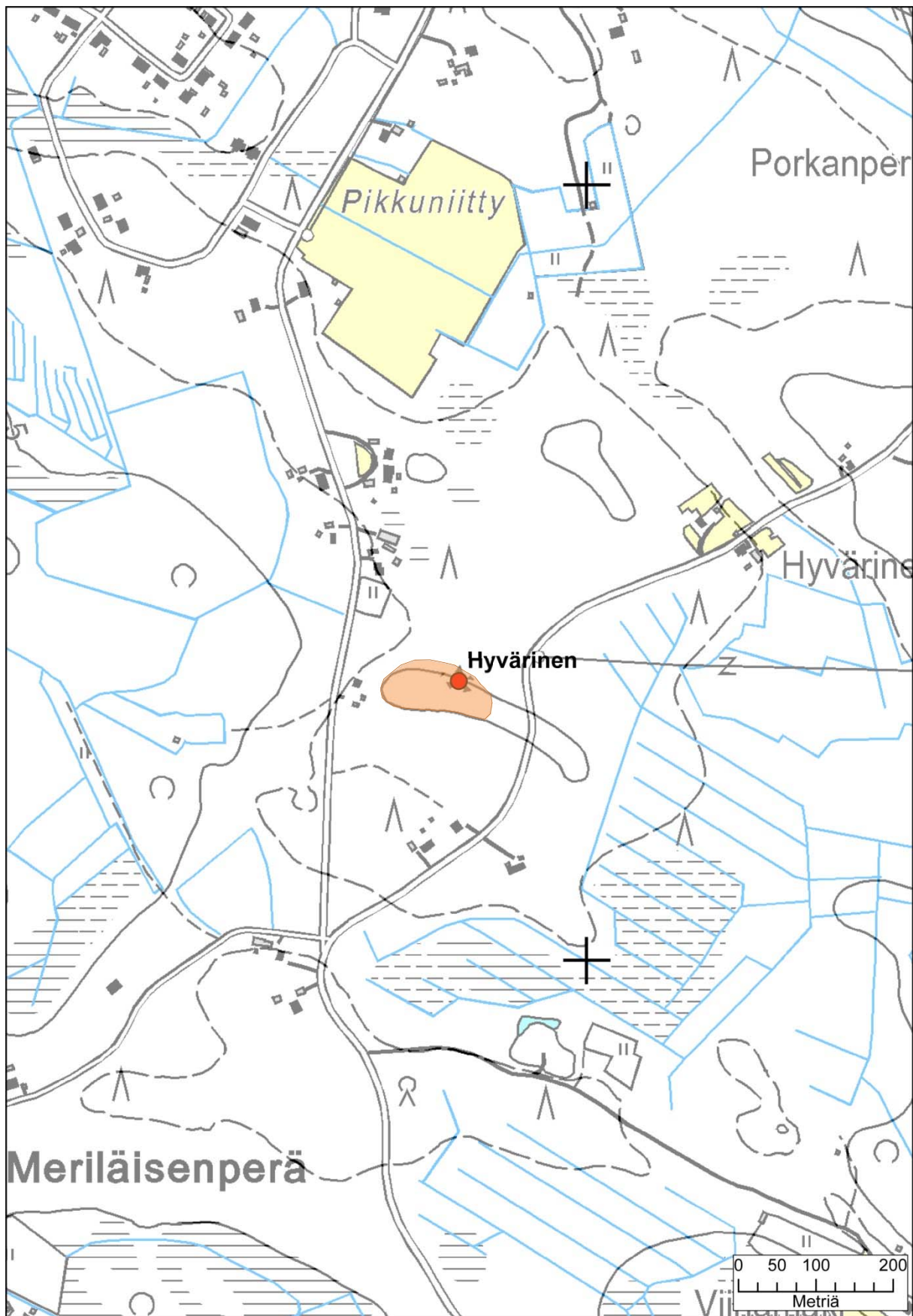
Kohdekuvaus:

Kohde sijaitsee lin keskustan lounaispuolella Ojakyläntien ja Pikkuniityntien välisellä kivikkoisella harjulla noin 400 m päässä Hyvärisen tilan lounaispuolella. Paikalla on rakkakivikko ja sen ympäröivä mäntykangas. Rakkakivikosta erottuu kaikkiaan kymmenen erikokoista rakkakuoppaa. Rakkakuoppa 1 on kooltaan 3 x 2,5, m ja se sijaitsee aivan rakan itäpäässä. Kyseinen kuoppa on muodoltaan varsin selkeä ja helposti erotettava, joskin sen päälle on kasattu jonkin verran modernia rakennusjätettä. Kuoppa on 80–90cm syvä.

Rakkakuoppa 2 on muodoltaan liki nelikulmainen ja kooltaan 2,5 x 2,5 m. Syvyydeltään kuoppa on 80–90 cm ja pohjalla on nähtävissä reunalta pudonnut suuri kivi ja jonkin verran modernia rakennusjätettä. Rakkakuoppa 3 on kooltaan 2 x 1,5 m ja muodoltaan soikea. Kuoppa sijaitsee suuren luonnonkiven pohjoispuolella. Rakkakuoppa on 70–90 cm syvä. Rakkakuoppa 4 sijaitsee rakan pohjoisreunalla. Se on sammalen peittämä ja kooltaan 4 x 2 m. Kuopan syvyys on noin 70 cm. Rakkakuoppa 5 eroaa muotonsa puolesta muista kohteen rakkakuopista, sillä yksi reunakivistä on ilmeisesti kaatunut kupan päälle muodostaen luolamaisen rakenteen. Toisaalta luolamaisuus voi olla myös tarkoituksellista. Rakkakuoppa on kooltaan noin 1,5x 1,5 m. Rakkakuopat 6 ja 7 ovat varsin pieniä ja sijaitsevat toisissaan kiinni siten että niiden etäisyys toisistaan on 50 cm. Rakkakuoppa 6 on kooltaan 1 x 1 m suorakaiteen muotoinen. Rakkakuoppa 7 on kooltaan 1,5 x 1 m ja muodoltaan pyöreähkö.

Näiden lisäksi aivan rakkakivikon länsipäästä todettiin kolme itä-länsisuuntaisessa linjassa olevaa pientä rakkakuoppaa. Rakkakuopat 8, 9 ja 10 ovat muodoltaan pyöreitä ja halkaisijaltaan noin 1 m. Kokonaispituutta kuoppajärjestelmällä on noin 3,5 m. Inventoinnin yhteydessä rakkakuoppien 8, 9 ja 10 sijainti mitattiin yhdestä pisteestä kuopan 9 kohdalta.

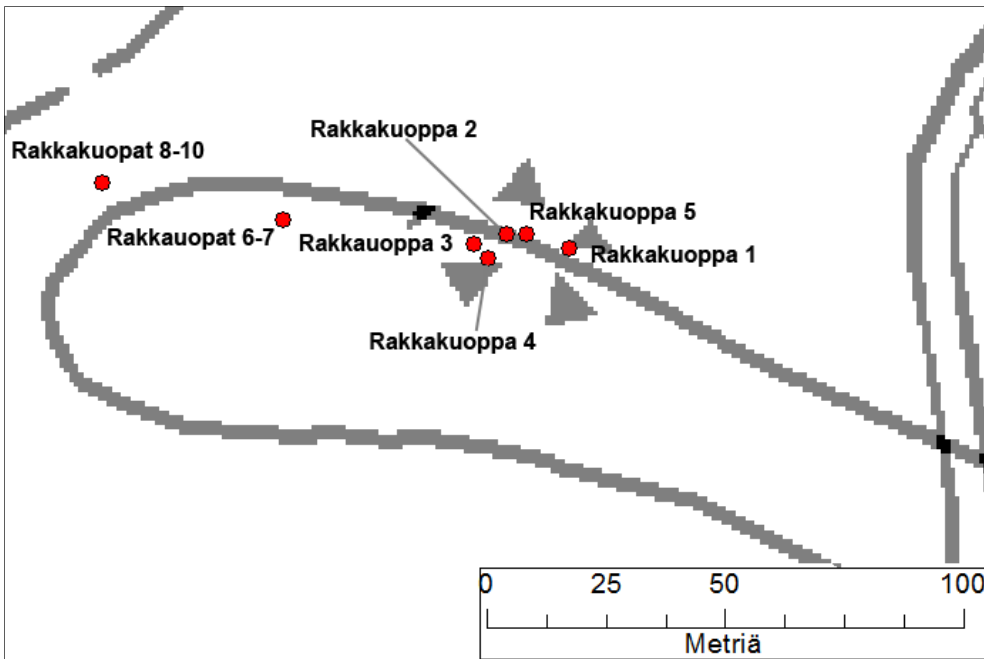
Kohteen rajaus:	Kohde rajautuu aluemaisesti (kartta)
Ehdotus rauhoitusluokasta:	2
Lähteet:	-

Hyvärinen. lin taajama-alueen inventointi 2013, V. Hakamäki. Karttapohja © Maanmittauslaitos.

AKDG3267:5. Rakkakuoppa 3 kuvattuna kaakkoon (V. Hakamäki).

Hyvärisen rakkakuoppien suuntaa-antava sijoittuminen kartalle. Karttoitus suoritettiin GPS-paikantimella. Karttapohja © Maanmittauslaitos